

وضعیت بکارگیری بسته ی نرم افزاری مینی، میکرو و CDS/ISIS یونسکو در کتابخانه های مرکزی دانشگاه های علوم پزشکی کشور

سید احمد خوشرو^۱

چکیده

مقدمه: نزدیک به دو دهه پیش، سازمان یونسکو با هدف ایجاد یکپارچگی و سرعت بخشیدن به کار سازماندهی و طبقه بندی مجموعه کتابخانه ها، با کمک فن آوری نوین، بسته ی نرم افزاری مینی میکرو موسوم به CDS/ISIS را طراحی و تولید نمود و آن را به طور رایگان در اختیار اغلب کتابخانه های دانشگاهی ایران و جهان قرار داد. نظر به اهمیت سازماندهی منابع در مجموعه های بزرگ کتابخانه های دانشگاهی، این پژوهش در سال ۱۳۸۳ با هدف تعیین وضعیت بکارگیری این نرم افزار در کتابخانه های مرکزی دانشگاه های علوم پزشکی کشور انجام گرفت.

روش بررسی: روش انجام این پژوهش به صورت توصیفی بوده و اطلاعات مورد نیاز با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته در اختیار جامعه مورد پژوهش قرار گرفت و سپس پاسخ های دریافتی با استفاده از نرم افزار آماری SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۱- میزان استفاده از این نرم افزار کمتر از یک پنجم کل جامعه مورد پژوهش (۱۰/۷ درصد) بود. ۲- دلیل عدم استفاده از این نرم افزار را سپری نکردن دوره آموزش مناسب و کافی (۸۹/۵ درصد) ذکر کردند. ۳- دلیل توقف استفاده از این نرم افزار را مناسب نبودن کار با آن (۸۳/۳ درصد) بیان کردند. ۴- بیشترین مورد استفاده از این نرم افزار (۵۶ درصد) در بخش فهرست نویسی بود.

نتیجه گیری: برگزاری دوره های آموزشی با همکاری نمایندگی یونسکو و معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پیشنهاد می شود تا با استفاده از آن، اطلاعات کتابخانه ها به طور یکسان ذخیره، بازیابی و مبادله شود.

واژه های کلیدی: نظام های کامپیوتری - نظام های اطلاع رسانی - کامپیوترها - کتابخانه ها - مدیریت اطلاعات - خدمات کتابخانه ای

پذیرش مقاله: ۸۴/۹/۶

اصلاح نهایی: ۸۴/۹/۱

وصول مقاله: ۸۴/۵/۲۶

مقابله با هزینه های فزاینده خدمات، نظام خودکار را ایجاد

نموده، با استفاده از کامپیوترهای بزرگ به خودکار سازی

بخش های مختلف کتابخانه های خود پرداختند (۱).

لذا روند کامپیوتری کردن کتابخانه ها همچنان در ممالک

صنعتی و بعضی کشورهای جهان سوم ادامه دارد. در ایران

نیز استفاده از کامپیوتر در بخش های مختلف اقتصادی و

صنعتی از سال ۱۳۴۰ شمسی آغاز گردید (۲).

البته روشن است که مشکلات و موانع زیادی وجود

دارد که مانع فراگیر شدن استفاده از کامپیوتر می گردد. در

۱- مربی گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم

پزشکی کرمان E-mail: akhoshroo@kmu.ac.ir

مقدمه

با توجه به حجم روزافزون اطلاعات در دنیای امروز، استفاده از کامپیوتر در مراکز گوناگون به ویژه کتابخانه های بزرگ دانشگاهی امری بدیهی به نظر می رسد و این به علت قابلیت های بسیار زیاد کامپیوتر در ذخیره، پردازش و بازیابی اطلاعات است.

به نظر Kesler استفاده از کامپیوتر در بخش های مختلف کتابخانه های آمریکا در دهه ۶۰ میلادی به طور چشمگیری افزایش یافته و کتابخانه ها در دهه ۷۰ برای